

کناره گیری بایدن و افزایش
شانس پیروزی دموکرات‌هاعلیرضا سلطانی
استاد دانشگاه

کناره گیری بایدن از کارزار انتخابات ریاست جمهوری آمریکا برخلاف تصور عمومی، راه پیروزی دموکرات‌ها و شکست ترامپ نامزد جمهوری خواهان را در انتخابات پیش رو آسان کرد. فضای عمومی انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ آمریکا در ماه‌های اخیر تحت تأثیر مسائل، اخبار و تحولات ایجابی و سلبی به نفع نامزد جمهوری خواهان پیش رفت که آخرین رویداد سلبی در این زمینه، ترور ناکام ترامپ بود. پیش از آن هم پرونده‌های قضایی ترامپ در محاکم قضایی آمریکا و آرای مختلف صادره در خصوص وی، روند متغیرهای سلبی اما مثبت به نفع ترامپ را تقویت کرده بود. در واقع ترامپ کهنسال اما ماجراجو و جاه طلب تلاش کرد از روندها و جریان‌های تهدیدوار علیه خود با قرار گرفتن در صدر اخبار و موج‌سواری بر جریان‌های خبری ایجادشده، به‌خوبی استفاده کرده و حداقل فضای عمومی و رسانه‌ای جامعه آمریکا چند ماه مانده به برگزاری انتخابات را به نفع خود صادره کرد. ترور ناکام ترامپ اوج این تحولات و فضاسازی‌های سیاسی و رسانه‌ای بود. از منظر رفتارشناسی اجتماعی و ارتباطات، با وجود ادعای نظرسنجی‌ها به افزایش قابل توجه آرای ترامپ بعد از ترور ناکام و البته مشکوک وی، اما فضای عمومی ایجادشده به نفع ترامپ پیش از آنچه واقعی باشد، کاذب بوده و بیشتر ماهیت هیجانی و احساسی دارد. این فضاسازی تا چندی پیش، عمدتاً با محوریت شخص ترامپ و تیم تبلیغاتی و البته غیر حزبی وی صورت می‌گرفت. شدت و گستردگی فعالیت کمپین تبلیغاتی ترامپ عملاً حزب جمهوری خواه را از مدت‌ها پیش در موضع انفعال در برابر ترامپ قرار داده به مانند انتخابات سال ۲۰۱۶ ترامپ خود را به رهبران محافظه‌کار حزب جمهوری خواه تحمیل کرد و این حزب بابتی‌رغبتی بار دیگر مجبور شده رسماً وی را به عنوان کاندیدای نهایی این حزب معرفی کند.

علاوه بر این عامل مهم دیگر در برتری کمپین تبلیغاتی ترامپ ایستایی و بی‌تحریکی کمپین تبلیغاتی دموکرات‌ها بود. بی‌تحریکی دموکرات‌ها برای انتخابات ریاست جمهوری بخشی به دلیل قطعی بودن نامزدی رئیس جمهور مستقر در انتخابات و برتری اسمی آن، تا حدی طبیعی بود اما واقعیت این است که دموکرات‌ها از یک سال پیش نسبت به امکان پیروزی در انتخابات ۲۰۲۴ به دو دلیل عمده یکی کهنسالی رئیس جمهور مستقر یعنی بایدن و دیگری حضور مجدد ترامپ-ماجراجو و جاه طلب، دچار تردید شده بودند و این تردید عملاً انگیزه، انرژی و توان آنها برای تشکیل کمپین تبلیغاتی فعال و گسترده را از بین برده بود. در واقع عامل مثبتی که در انتخابات مشابه گذشته با امکان نامزدی رئیس جمهور مستقر و به‌پشتوانه دستاوردهای اقتصادی و سیاسی آن، شانس پیروزی حزب حاکم و نامزدش را افزایش می‌داد، در انتخابات جاری تبدیل به عامل و متغیری منفی برای دموکرات‌ها شده بود به این معنا که اصرار بایدن بر نامزدی دوباره در انتخابات نه تنها شانس پیروزی وی و حزب دموکرات را تقویت نمی‌کرد بلکه بیشتر آن هم در مقابل رقیبی قدرتمند، زمینه‌ساز شکست آنها را فراهم می‌کرد. واقعیت هم این بود که حزب دموکرات و کمپین تبلیغاتی وی در بن‌بست بایدن گرفتار شده بودند و هر گونه امکان تحرك و پویایی تبلیغاتی را از دست داده بودند.

اما کناره گیری بایدن جان تازه و انرژی مضاعفی را به کمپین دموکرات‌ها وارد ساخته است. می‌توان پیش‌بینی کرد فرمان جریان سازی و شوک‌آفرینی در فضای تبلیغاتی انتخابات ریاست جمهوری آمریکا که تاکنون دست ترامپ بود، به یکباره به دست دموکرات‌ها افتاده است. از این پس دموکرات‌ها می‌توانند از فرصت ایجادشده، با هوشمندی جریان سیاسی و تبلیغاتی انتخابات را با رویداد آفرینی‌های پرسرودا و هیجان‌انگیز به خصوص بر مبنای شکل دادن فرمایشی و یا واقعی روند انتخاب نامزد نهایی تا زمان برگزاری نشست عمومی حزب در ماه آینده میلادی، به نفع خود مصادره کرده و تا حد زیادی کمپین تبلیغاتی ترامپ را در ایجاد موج آفرینی‌های کاذب، خنثی نمایند. بر این اساس شاید تأکید برخی رهبران حزب دموکرات و شخص بایدن بر انتخاب کاملاً هریس، حرکتی از روی هوشمندی نباشد. انتخاب سریع و زودهنگام هریس عملاً فضای انتخاباتی را از دست دموکرات‌ها خارج می‌سازد. در این میان شاید هوشمندانه‌ترین موضع را اوباما رئیس جمهور اسبق اتخاذ کرد که بر انتخاب نامزد نهایی در فرایندی دموکراتیک و بر مبنای سازوکارهای حزبی تأکید نمود. با فرض بهره گیری دموکرات‌ها از کناره گیری بایدن و حرکت هوشمندانه در مسیر انتخاب نامزد نهایی (حتی اگر هریس باشد) و به پشتوانه دستاوردهای نسبتاً خوب دولت بایدن در حوزه اقتصادی، اشتغال و مسائل اجتماعی می‌توان پیروزی دموکرات‌ها را در انتخابات آینده آن‌هم در مقابل رقیبی قدرتمند به نام ترامپ، دور از دسترس ندانست.

داستان يك خدا حافظی
لحظه آخری

چرا بایدن تصمیم گرفت که از انتخابات کناره گیری کند؟

تحمل می‌کرد اما تصمیم بایدن را نمی‌توان نتیجه مستقیم کم آوردن او در برابر فشارهای هم‌حزبیان دانست. بایدن زمانی تصمیم به کناره‌گیری گرفت که آنچه را که دموکرات‌ها پس از عملکرد بسیار ضعیف او در مناظره نخست با دونالد ترامپ به آن رسیده بودند، باور کرد: او نمی‌تواند برنده انتخابات باشد.

به گفته دو نفر از افراد آگاه در کارزار انتخاباتی بایدن، زمانی که هفته گذشته کارزار انتخاباتی رئیس جمهور آمریکا یک نظرسنجی گسترده در سطح ایالت‌های کلیدی «میدان نبرد» - ایالت‌هایی که در آن‌ها دو کاندیدا رقابت نزدیکی دارند - انجام داد، این نخستین بار بود که طی دو ماه گذشته چنین کاری صورت می‌گرفت. نتایج و اعداد به‌دست‌آمده از این نظرسنجی‌ها برای بایدن و تیم او بسیار تلخ بودند و نشان می‌داد بایدن نه تنها در ۶ ایالت میدان نبرد از رقیب خود عقب افتاده، در ایالت‌هایی نظیر ویرجینیا و نیو مکزیکو که دموکرات‌ها انتظار یک پیروزی قطعی در آن‌ها را داشتند و برای صرف هزینه زیاد جهت پیروزی در این ایالت‌ها آماده نبودند، بلکه وضعیت آرای او به شدت متزلزل است.

با آگاهی از این مسئله، تعداد بیشتری از سران حزب دموکرات از جمله دوستان نزدیک بایدن در سنا به کارزار اعمال فشار بر او برای کناره‌گیری از رقابت‌های انتخاباتی پیوستند و گفتند که موقعیت کنونی بهترین شانس رئیس جمهور است که از رقابت‌ها کناره‌گیری کند و بگوید که این تصمیم را شخصاً و براساس منافع ملی اتخاذ کرده است. به گفته تعدادی از افراد نزدیک به گفت‌وگوها، برای جیل بایدن که طی هفته‌های اخیر قاطعانه بر ضرورت حفظ حیثیت و وجهه مثبت همسرش تأکید داشت، این یک پیشنهاد مطلوب به نظر می‌رسید.

برای جیل بایدن که به گفته افرادی که با مکالمات اخیر آشنا هستند، این اقدامی برای حفظ چهره بسیار مهم بود، که به گفته افرادی که با مکالمات اخیر آشنا هستند، قاطعانه بر حفظ حیثیت همسرش تأکید داشت.

نانسی پلوسی، رئیس سابق مجلس نمایندگان آمریکا در پشت صحنه چهره‌های مطرح حزب را تشویق می‌کرد که آن‌ها نیز به بایدن فشار بیاورند تا حضور خود را در رقابت‌های انتخاباتی پایان دهد. او حتی با آن‌ها درباره علنی کردن برخی از این فشارها و انتشار عمومی نظرسنجی‌های نگران‌کننده‌ای که وضعیت نامطلوب بایدن را نشان می‌داد، گفت‌وگو کرده بود.

یکی از دموکرات‌های آگاه از گفت‌وگوهای پشت پرده می‌گوید: «نانسی آشکار ساخته بود که این کار یا از راه آسان اتفاق خواهد افتاد یا از راه سخت. او سه هفته این راه آسان را پیشنهاد داد و بعد در آستانه استفاده از راه سخت بود.»

با بیانیه بایدن که وعده می‌داد او به زودی به کارزار انتخاباتی باز خواهد گشت، برخی دموکرات‌ها به این باور رسیدند که باید فشار علنی و مستقیم بیشتری به بایدن وارد کرد و این تنها راه است که ممکن است بایدن را به کناره‌گیری از رقابت‌ها قانع کند. به گفته یک منبع آگاه، دست کم ۶ عضو ارشد کنگره تصمیم داشتند که در روزهای دوشنبه و سه‌شنبه ۲۲ و ۲۳ جولای با رئیس جمهور آمریکا تماس بگیرند و خواهان کناره‌گیری او از رقابت‌های انتخاباتی شوند.

یک دموکرات روز یکشنبه در این باره گفت: «ما به بایدن این فرصت را دادیم که در آخر هفته با نهایت احترام این تصمیم را اتخاذ کند.» این عضو مجلس نمایندگان که خواست نامش فاش شود

محمدحسین لطف‌اللهی
گزارشگر هم‌میهن

برای بیش از ۳ هفته جو بایدن، رئیس جمهور آمریکا بر باقی‌ماندن در رقابت‌های انتخاباتی پافشاری می‌کرد و درخواست‌های قانون‌گذاران و حامیان مالی دموکرات برای کناره‌گیری از انتخابات را نادیده می‌گرفت. بعد، در شرایطی که به نظر می‌رسید او کاملاً برای رقابت با دونالد ترامپ تا آخرین لحظه مصمم است، ناگهان همه چیز تغییر کرد.

پولیتیکو می‌نویسد: صبح روز شنبه ۲۱ جولای، بایدن گفته بود که «با تمام قوا» کمپین انتخاباتی خود را ادامه می‌دهد. عصر همان روز، پس از یک گفت‌وگوی طولانی با دو تن از نزدیک‌ترین دستیارانش، نظر بایدن تغییر کرد. استیو ریچتی، کسی از دوره حضور بایدن در سنا در کنار او حضور داشت، روز جمعه با خودروی شخصی خود عازم دلاور شد تا با رئیس جمهور آمریکا صحبت کند. مایک دانیلون یکی دیگر از مشاوران نزدیک بایدن روز شنبه به دلاور رسید. دانیلون و ریچتی، که از سال‌های دور همواره در هنگام اتخاذ تصمیم‌های کلیدی (از جمله حضور یا عدم حضور در انتخابات ۲۰۱۶ و ۲۰۲۰) در کنار بایدن حضور داشتند، به دلیل ابتلای او به کووید ۱۹ با فاصله از بایدن نشسته بودند و اطلاعات جدیدی را که در نهایت تعیین زمان پایان عمر سیاسی بایدن را رقم زد، به او ارائه می‌کردند.

به گفته ۵ نفر از افرادی که در جریان جزئیات این گفت‌وگو قرار دارند و مایل به افشای نام‌شان نیستند، علاوه بر انتقال نگرانی‌های قانون‌گذاران دموکرات و اشاره به کاهش سرعت جمع‌آوری کمک‌های مالی، داده‌های ارائه‌شده به بایدن از سوی این دو نفر شامل نظرسنجی‌های اختصاصی کارزار انتخاباتی رئیس جمهور آمریکا بود که نشان می‌داد مسیر بایدن به سوی پیروزی در انتخابات نوامبر مسدود شده است. طی این گفت‌وگو بایدن سوالات زیادی را از دستیاران خود پرسید.

تنها جیل بایدن، بانوی اول و دو تن از دستیاران مورد اعتماد خانواده بایدن یعنی انی توماسینی، معاون رئیس ستاد کارکنان کاخ سفید و آنتونی برنال، دستیار شخصی جیل بایدن روز یکشنبه در کنار بایدن حضور داشتند. ساعت یک و چهل و پنج دقیقه بعد از ظهر، رئیس جمهور آمریکا به تعدادی از دستیاران ارشد خود درباره تصمیمش برای کناره‌گیری از رقابت‌ها اطلاع داد و از خدمات آن‌ها در طول این مدت تشکر کرد. تنها یک دقیقه بعد، پیش از آنکه فرد دیگری در کارزار انتخاباتی یا کاخ سفید از تصمیم او مطلع شود، بایدن بیانیه تاریخی کناره‌گیری خود از رقابت‌های انتخاباتی را در شبکه اجتماعی ایکس پست کرد.

اعلام خبر کناره‌گیری از رقابت‌های انتخاباتی که دنیای سیاست را شوکه کرد، خیلی زود روایت غالب درباره بایدن را تغییر داد: حزب متبوع او، پس از سه هفته اعمال فشار پنهانی به بایدن و تمسخر او به عنوان «یک شیر منزوی و فریب‌خورده که همه دموکرات‌ها را با خود به نابودی خواهد کشاند» به تقدیر از او و خدماتش طی دهه‌ها پرداختند و اقدام بایدن را در اولویت قرار دادن منافع کشور بر منافع شخصی توصیف کردند.

هر چند رئیس جمهور آمریکا فشار زیادی را

